# VERSLAG

Vergadering
**Raadscommissie (vergadering 3)**
**10 februari 2021 online**

# Index verslag vergadering Raadscommissie (vergadering 3)
# 10 februari 2021


| | | |
|---|---|---|
| 1. | Vaststellen agenda | 3 |
| 2. | Mededelingen voorzitter | 3 |
| 3. | Mededelingen en toezeggingen van wethouder Wolthers | 3 |
| 4. | Verzamelverordening inkomensvoorzieningen 2021 | 3 |
| 5. | Op koers en Naar een financieel gezond sociaal domein | 7 |

# RAADSCOMMISSIE 10 FEBRUARI 2021 (VERGADERING 3)

*Aanwezig bij aanvang:*
*Voorzitter: H.H. Fennema.*
*Griffier: B.J. Smeulders.*
*Fracties: Hart voor Hilversum: mw. R.W.C. Redmeijer; D66: H.R. Jaarsma; VVD: mw. E. Zeeuw-van der Laan; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: N.G.T. van Voorden; SP: --; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels*
*College: mw. A.J. Wolthers, wethouder.*

**1. Vaststellen agenda (0.0)**
De **voorzitter:**
- opent de commissievergadering om 20.06 uur en heet allen welkom.

De agenda ongewijzigd vastgesteld.

**2. Mededelingen voorzitter (0.1)**
Er zijn geen mededelingen.

**3. Mededelingen en toezeggingen van wethouder Wolthers (0.2)**
Wethouder **Wolthers**:
- deelt mee dat regionaal initiatief Zorgstart is gestart, voor mensen die in de Gooi en Vechtstreek wonen en die willen werken in en affiniteit hebben met de zorg, ongeacht opleiding en ervaring; in de eerste paar dagen hebben zich al meer dan honderd mensen aangemeld en zij worden doorgeleid naar zorginstanties die zich bij het initiatief hebben aangesloten en die om capaciteit zitten te springen.

**4. Verzamelverordening inkomensvoorzieningen 2021 (0.2)**
*Woordvoerders:*
*Fracties: Hart voor Hilversum: mw. R.W.C. Redmeijer; D66: H.R. Jaarsma; VVD: mw. E. Zeeuw-van der Laan; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: N.G.T. van Voorden; SP: --; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels*
*College: mw. A.J. Wolthers, wethouder.*

De **voorzitter**:
- vat samen dat het gaat om het vaststellen van de Verzamelverordening inkomensvoorzieningen 2021 per 1 april 2021;
- laat weten dat de wijzigingen voortkomen uit de door de raad vastgestelde begroting plus vier of vijf actualisaties van artikelen.

Het **CDA**:
- kan zich vinden in de wijzigingen, met uitzondering van het afschaffen van de vrijwilligerspremie;
- lijkt het afschaffen van die premie zeker in de coronatijd niet wenselijk;
- vraagt de wethouder of zij bereid is om de vrijwilligerspremie ongewijzigd te laten en als dat niet zo is kondigt zij een amendement aan.

De **PvdA**:

- merkt op dat de premies bedoeld zijn om mensen in de bijstand te helpen en te stimuleren om aan de samenleving mee te doen, bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk;
- is tegen het afschaffen van premies en vindt dat contraproductief; het gaat voor de gemeente om een klein bedrag, dat voor de betreffende inwoners substantieel zou kunnen zijn;
- is daarom tegen de wijziging Verzamelverordening inkomensvoorzieningen;
- vindt de reactie op ongevraagde adviezen van beide adviesraden wat terughoudend en voorzichtig en vraagt waarom die niet wat meer worden omarmd.

**Hart voor Hilversum**:
- is diep ongelukkig met de afschaffing van de vrijwilligersvergoeding en wil zeker in deze tijd vrijwilligers koesteren;
- vraagt het college af te zien van het afschaffen van de vrijwilligersvergoeding.

De **ChristenUnie**:
- is niet blij met het afschaffen van de vrijwilligersvergoeding, maar weet dat vrijwilligersorganisaties ook een belastingvrije vrijwilligersvergoeding geven;
- steunt die maatregel wel en wil organisaties zelf stimuleren dat zij een vergoeding geven; de **PvdA** wil dan kunnen beoordelen of organisaties daartoe voldoende geld hebben en wijst op het gevaar dat sommige instellingen wel een vrijwilligersvergoeding bieden en andere niet; het **CDA** stelt dat een kleine vergoeding nodig is om mensen aan het werk te krijgen; de **ChristenUnie** weet niet of premies ook belastbaar bij het inkomen opgeteld worden; de gemeente bedenkt vaak andere dingen voordat het huidige instrument is geëvalueerd, zoals nu gebeurt met de premies; de fractie vindt zichzelf te weinig alert geweest bij de begrotingsbehandeling wat betreft de effectiviteit van het middel;

**GroenLinks**:
- sluit zich volledig aan bij de ChristenUnie en wil weten of vrijwilligersorganisaties primair degenen zijn die vrijwilligers zouden kunnen belonen;
    - de **PvdA** wijst erop dat de gemeente niet over het niveau van de bijstand gaat, maar wel over aanvullende regelingen en vraagt waarom GroenLinks niet de maatregel heeft gesteund om regelingen toepasbaar te maken voor mensen tot 130% van het minimuminkomen; **GroenLinks** erkent dat het basisniveau van de bijstand heel laag is en de gemeente probeert met regels het dagelijkse leven voor mensen die afhankelijk zijn van een dergelijke uitkering op een iets hoger niveau te brengen, wat lastig is vanwege de hoge uitvoeringskosten; besloten is de grens van 130% te behouden voor het kindpakket en de chronisch zieken; het probleem niet zozeer of men de premie al dan niet krijgt, maar het beschikbaar zijn van voldoende werk;
- vindt het logisch de vrijwilligersvergoeding te krijgen van de instelling voor wie het werk wordt gedaan, waarvan €1.800,- belastingvrij is; de **PvdA** meent dat mensen vrijwilligerswerk voornamelijk doen voor de samenleving, zodat een vrijwilligersvergoeding meer bij de overheid hoort dan bij een instelling**; GroenLinks** vindt het bij vrijwilligerswerk fijn een relatie met de instelling te hebben, die de vrijwilliger voor activiteiten zou moeten belonen;
- wil weten of instellingen die premie niet willen of niet kunnen geven en of de gemeente dat toetst;
- vraagt of iets te doen aan gezamenlijke informatievoorziening of in gezamenlijk gesprek te gaan met adviesraden, voordat men elkaar brieven gaan sturen;
- informeert naar het gevolg van het gesprek met beide adviesraden.

**Hilversums Belang**:
- vindt de argumentatie in het voorstel nogal subjectief: premies waren bedoeld om mensen te helpen die naar deeltijdwerk of vrijwilligerswerk gaan, in casu maatschappelijke participatie;
- vraagt waarop het college baseert dat het effect van het wegvallen van de vrijwilligersvergoeding wel meevalt;
- meent dat wellicht een afbouwregeling nodig is voor het afschaffen van de vrijwilligersvergoeding;

- is niet blij met het afschaffen van de regeling, die de meest kwetsbaren raakt en vindt dat die teruggedraaid moet worden.

**Democraten Hilversum**:
- stelt vast dat het college geen idee heeft van het effect van het afschaffen van de premies voor inwoners in de bijstand, bedoeld voor het stimuleren van vrijwilligerswerk en deeltijdwerk;
- lijkt het op voorhand dan niet zo verstandig om die premies af te schaffen.

**Leefbaar Hilversum**:
- kan zich prima vinden in de vorige sprekers;
- is tegen het op voorhand afschaffen van de vrijwilligersvergoeding voor mensen in de bijstand; van het maken van een deal met instellingen kan men niet uitgaan;
- is ook tegen het afschaffen van premies;
- vallen de taalfouten in het voorstel op.

**D66**:
- verbaast het hoe weinig bekend is over de effectiviteit van de premies en wil dat monitoren;
- is van mening dat de bijstand hoger moet, opdat aanvullende regelingen afgeschaft kunnen worden; de **PvdA** wijst erop dat de gemeente niet over het niveau van de bijstand gaat, maar wel over aanvullende regelingen en vraagt waarom D66 niet de maatregel heeft gesteund om regelingen toepasbaar te maken voor mensen met 130% van het minimuminkomen; **D66** heeft naar die grens gekeken en die maatregel is niet onverkort toegepast; haar overweging is dat de armoedeval bij het beëindigen van een uitkering bij uitstroom te verkleinen is en door alle aanvullende maatregelen rare prikkels in het systeem in stand blijven; de uitvoeringskosten van maatregelen zijn ook hoog; de **PvdA** vindt dat men dergelijke maatregelen voor niet de rijkste groep over zou moeten hebben; **D66** vindt dat inderdaad een afweging;
- is het bekend dat vrijwilligersorganisaties vrijwilligersvergoedingen mogen geven, dat lijkt de fractie een betere weg, waarop men subsidies van verenigingen en stichtingen dan meer zou moeten toespitsen.

De **VVD**:
- stelt dat het besluit om premies af te schaffen al op 8 december is genomen;
- vraagt zich af of de premies effectief waren;
- is voorstander van vrijwilligerswerk, waaraan vrijwilligersorganisaties behoefte hebben;
- vraagt of er meer behoefte is aan de tegenprestatie bij vrijwilligerswerk; **GroenLinks** wijst erop dat de tegenprestatie nu niet op de agenda staat en een andere discussie is dan vrijwilligerswerk; de **VVD** beaamt dat, maar benadrukt het belang van vrijwilligerswerk.

Wethouder **Wolthers**:
- herinnert aan de forse financiële uitdaging bij de begrotingsbehandeling op 11 november 2020, die is vastgesteld inclusief het afschaffen van de premies voor vrijwilligerswerk, deeltijdwerk en volledige uitstroom naar werk;
- vindt het heel lastig aan de hand van deze discussies de premies niet af te schaffen, vanwege het dan te ontstane gat in de begroting;
- waardeert de adviezen van de adviesraden ten zeerste, welke adviezen wat laat zijn toegevoegd;
- toetst instanties niet op het geven van vrijwilligerspremies;
- vindt het belangrijk dat mensen meedoen, wat ontzettend wordt gestimuleerd door het Sociaal Plein, in casu het accepteren van vrijwilligerswerk;
- voert nu geen discussie over de tegenprestatie, dat maatwerk wat betreft de omgang met inwoners is; met mensen die het verst van de arbeidsmarkt af staan wordt anders omgegaan; meedoen is wel het allerbelangrijkst.

*Tweede termijn*
Het **CDA**:

- hoort de wethouder zich een beetje tegenspreken, namelijk dat organisaties geen vrijwilligersvergoeding geven en de effecten van die vergoeding niet bekend zijn;
- vraagt of de wethouder van het afschaffen van die regeling wil afzien, die € 125.000,- oplevert, die voor € 100.000,- in de begroting is ingeboekt; er is dus € 25.000,- over; het niet afschaffen van de vrijwilligersvergoeding vertegenwoordigt ook dit bedrag en is dus niet nodig;
- hoorde dat al brieven zijn verstuurd met de mededeling dat de vrijwilligerspremie stopt, voordat de raad zich heeft uitgesproken.

**Hart voor Hilversum**:
- beseft dat een besluit is genomen, maar voortschrijdend inzicht altijd tot andere besluitvorming kan leiden;
- maakt dezelfde rekensom als het CDA en kan haar doelstelling halen, ook bij het niet afschaffen van de vrijwilligersvergoeding;
- informeert welke type mensen de 97 personen zijn die de vrijwilligersvergoeding hebben ontvangen;
- vraagt of de wethouder bereid is de afschaffing van de vrijwilligersvergoeding te heroverwegen. Als de wethouder daartoe niet bereid is kan zij niet anders dan een motie of amendement indienen.

De **PvdA**:
- is nooit gelukkig geweest met de maatregel van het afschaffen van de vrijwilligersvergoeding en is dat nu ook niet;
- zal van harte een amendement daarover mede indienen;
- adviseert voortschrijdend inzicht te gebruiken, omdat deze tijd ongekend hard is voor mensen die het al moeilijk hebben, terwijl de vooruitzichten niet beter zijn geworden; premies moeten ook niet afhankelijk worden van de willekeur van instellingen.

**Democraten Hilversum**:
- pleit voor het toepassen van voortschrijdend inzicht.

De **VVD**:
- vindt het belangrijk dat iedereen meedoet, ook door vrijwilligerswerk;
- informeert naar een inventarisatie van vrijwilligersbanen die een vergoeding bieden, zodat mensen gericht kunnen kijken welk vrijwilligerswerk een premie biedt, zodat zij gericht vrijwilligerswerk kunnen zoeken met een vergoeding;
- benadrukt dat vrijwilligerswerk in het kader van de tegenprestatie heel belangrijk is; de **PvdA** is van mening dat de tegenprestatie mensen niet aan het werk gaat helpen; mensen zou men moeten stimuleren vanuit hun eigen kracht en kunnen een bijdrage leveren aan de samenleving.

**Hilversums Belang**:
- wil een toelichting op het geringe effect van het weghalen van de premies;
- herhaalt haar vraag over een afbouwregeling;
- verneemt graag of al een brief aan betrokkenen is uitgegaan.

**Leefbaar Hilversum**:
- voorziet in de nabije toekomst meer aanspraak op bijstand/premies.

**GroenLinks**:
- informeert naar een precisering van voortschrijdend inzicht, omdat de doelgroep het al langer moeilijk heeft en er een financiële uitdaging is; het **CDA** meent dat GroenLinks een karikatuur maakt van de financiële opgave, die bij de vrijwilligersvergoeding € 25.000,- is; **GroenLinks** schetst geen karikatuur van de financiële opgave, maar € 25.000,- is wel ingeboekt; het tekort is € 4,6 miljoen terwijl de coronagevolgen nog niet in beeld zijn; zij wacht wel het

amendement van Hart voor Hilversum af; de **VVD** weet dat meer mensen een beroep doen op de bijstand en hoopt vanuit Den Haag op meer maatwerk, waardoor ook de tegenprestatie weer terug komt; de **PvdA** reageert dat vanuit de Participatiewet nu maatwerk ook mogelijk is; **Leefbaar Hilversum** weet dat € 10.000,- is uitgegeven per inwoner naar aanleiding van corona;
- vraagt hoe voortschrijdend inzicht wordt toegepast op het al onder druk staande budget en de doelgroep, waarover al in november 2020 bekend was dat die het heel ingewikkeld heeft; ook was toen de enorme bezuinigingsopgave op het sociaal domein al bekend; door corona gaat het beroep op de bijstand enorm toenemen; de **PvdA** maakt keuzes en wil ook zaken repareren en daarbij breder kijken dan het sociaal domein; **Hart voor Hilversum** heeft voortschrijdend inzicht gekregen na een beantwoording van een vraag;
- smacht naar een Haagse oplossing voor een vreselijke wet.

**Democraten Hilversum**:
- informeert naar budgetten voor de bijzondere bijstand.

Wethouder **Wolthers**:
- meent dat het aan de raad is om met een motie/amendement te komen om een besparing ongedaan te maken of anders in te vullen;
- wijst erop dat de besparing geen vaststaand bedrag is;
- erkent dat brieven zijn verstuurd; de verordening gaat op 1 april, zodat zij mensen tijdig daarvoor wil waarschuwen;
- deelt mee dat de Vrijwilligerscentrale vrijwilligersbanen inventariseert;
- weet dat het effect van het weghalen van de premies voor de participanten gering is; dat is niet een op een aan inwoners nagevraagd, maar dat is wel uit onderzoeken gebleken; die onderzoeken kan zij erbij zoeken als de commissie daarop prijs stelt;
- heeft een scala aan regelingen op het Sociaal Plein beschikbaar voor mensen in de problemen;
- weet de precieze effecten van de coronacrisis niet, maar verwacht wel een groter beroep op regelingen; voorziene tekorten worden alleen maar nijpender;
- weet dus niet van waaruit bijschakelen te betalen is en legt die vraag terug bij de raad; **GroenLinks** wil weten welke de uitgaven over 2020 voor de drie regelingen waren en vraagt of het totale minimabudget is opgesoupeerd; het **CDA** sluit zich daarbij aan en wil de jaren daarvoor ook meenemen; wethouder **Wolthers** verklaart zich bereid die gegevens voor de raadsvergadering te doen toekomen; voor 2018 waren de uitgaven € 125.000,- en de minimaregelingen moet zij over dat jaar nagaan; 2020 was een zeer atypisch jaar en zij verwacht ook een aantal atypische jaren tegemoet te gaan, waarbij het beroep op regelingen niet minder zal worden;
- heeft budgetten voor bijzondere bijstand in de vorm van maatwerk beschikbaar, zoals individuele inkomenstoeslag.

*Advisering aan de raad*
Alle fracties beschouwen het voorstel rijp voor de raad met debat.

Het **CDA, Hart voor Hilversum, GroenLinks**, de **ChristenUnie, Hilversums Belang, Democraten Hilversum, Leefbaar Hilversum, D66** en de **VVD** maken een voorbehoud.

De **PvdA** adviseert negatief.

**5. Op koers en Naar een financieel gezond sociaal domein (1.15)**
*Woordvoerders:*
*Fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. V. Wesselink; VVD: F.R. Reijmerink; GroenLinks: J. van Drogen; CDA: N.G.T. van Voorden; SP: --; ChristenUnie: mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. J. Kalk; Leefbaar Hilversum: mw. M.G. Kooloos; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: J.E.M.G. Göbbels*
*College: mw. K.J. Walters, wethouder.*

De **PvdA**:
- ziet zich op dit moment een stille ramp voltrekken; achter heel wat voordeuren is het nu extra onveilig voor kinderen;
- constateert een toename van kindermishandeling en een toename van onderwijsachterstanden bij vooral armere gezinnen;
- laat weten dat corona de kansenongelijkheid vergroot;
- constateert dat het college juist nu achter de voordeur wil bezuinigen;
- is sinds het aantreden van het college in 2018 in een soort gevecht daarmee over de vraag wat goede zorg is, waaraan inwoners behoefte hebben en wat dat mag kosten;
- merkt op dat de kenmerken van de plannen in de afgelopen drie jaar waren het versoberen van de zorg en het uitbreiden van de ambtelijke organisatie; een derde kenmerk van het beperken van de toegang tot de zorg komt daar nu bij; het college voert dus een ontmoedigingsbeleid; **GroenLinks** vraagt wat preventie en vroegsignalering toevoegen voor bezuinigen; de **PvdA** stelt dat de vruchten van die maatregelen, vroegsignalering en preventie, pas na jaren lonen en nu is dat veel te vroeg om die maatregelen af te serveren;
- wijst het werken met budgetplafonds af omdat die wachtlijsten veroorzaken, die weer duurdere zorg noodzaken;
- wil een discussie voeren over fundamentele keuzen en hoe de lokale overheid haar verantwoordelijkheid ziet;
- deelt de oplossing niet dat de lokale overheid de tekorten moet oplossen;
- vindt investeren in mensen minstens zo nodig als investeren in stenen;
- wil inwoners het nu niet nog moeilijker maken;
- deelt de aanname niet dat de gemeente de oplopende tekorten in de zorg alleen moet oplossen; er zijn politieke keuzen in Den Haag én Hilversum te maken;
- adviseert taken uit de regio terug te halen om echt wijkgericht te kunnen gaan werken en professsionals meer ruimte te geven om op basis van hun kennis te beoordelen wie welke zorg nodig heeft; vindplaatsgericht werken past daar uitstekend bij;
- wil vroegsignalering en preventie versterken, gezien de onveilige thuissituaties, meer onderwijsachterstanden en meer bange en eenzame ouders.
- stelt dat het college nu het verkeerde gesprek voert; de **ChristenUnie** stelt dat iemand met het openbaar vervoer sturen eigenlijk geen indicatie voor een Wmo-pas had moeten hebben; de **PvdA** is het daarmee eens.

**Hart voor Hilversum**:
- is het duidelijk dat bij het tot stand komen van het rapport niet over één nacht ijs is gegaan;
- vindt het goed de zienswijze aan de raad voor te leggen, zodat amendementen mogelijk worden, wat een transparant proces veroorzaakt;
- verwacht dat de zes andere gemeenten ook met hun zienswijzen komen;
- wil voortdurend van het proces op de hoogte worden gehouden en wenst een adequate terugkoppeling van het regionale portefeuillehoudersoverleg;
- wenst eveneens tijdig van de baten en lasten op Hilversumse schaal per maatregel en per jaar op de hoogte te worden gebracht, zo specifiek mogelijk;
- wil vrij nauwkeurig weten hoe de voorgestelde maatregelen voor Hilversum gaan uitpakken en of deze met maatwerkoplossingen op individueel niveau tot stand kunnen en zullen komen;
- informeert hoe het proces verder gaat verlopen en wanneer de raad weer aan zet is en het gevoel van grip kan blijven houden op de financiën, de maatregelen en de lokale uitwerking daarvan;
- vraagt welke informatie door brieven, voorstellen en overzichten aan commissie en raad worden voorgelegd, zodat de raad zijn rol als kadersteller en controleur kan vervullen;
- vraagt om de toezegging bij de lokale invulling de nodige deskundigheid te betrekken, zoals de Adviesraad Sociaal Domein, ervaringsdeskundigen en professionals op de werkvloer; het **CDA** vraagt of Hart voor Hilversum ook tegen een budgetplafond is; **Hart voor Hilversum** ziet graag een eventueel amendement daarover tegemoet en zal na indiening daarvan daarop doordenken.

**D66**:
- doceert dat een gezond sociaal domein de zorg levert die mensen nodig hebben voor een prijs die de maatschappij kan dragen;
- verliest uit het oog waarvoor en waarom dingen worden gedaan, door te veel de nadruk te leggen op de financiële kant;
- verwacht onbetaalbare voorzieningen door niet ook op de effectiviteit van de kosten te letten;
- is het gesprek over het sociaal domein in de Hilversumse raad de afgelopen maanden zwaar gevallen; inzicht, begrip, grip en sturing vragen veel meer dan nu te leveren is van medewerkers van het Sociaal Plein, het management, de raad, het college, samenwerkingspartners in het veld en in de regio;
- wil elkaar niet gek maken met op elkaar gestapelde wensen, onderzoeken en kritieken, maar erkennen aan het zoeken en het leren te zijn, wat soms niet helemaal stuurbaar is;
- is blij met de voorliggende rapportage van de regio, die goed aansluit op wat de raad heeft gevraagd; het is nog geen lokaal beleid, dat nog vast te stellen is, maar er zijn wel mogelijkheden hoe de gemeente in de taak groeit en beter kan sturen en kan kiezen;
- informeert wanneer sturen en kiezen nodig is: het gaat om het aanpassen van de werkwijzen en het voorzieningenniveau;
- kan zich vinden in de voorstellen, aanvullingen en opmerkingen in de zienswijze en gaat er vanuit over de uitwerking op onderdelen nog in gesprek te komen.

De **ChristenUnie**:
- vroeg in motie M 20-96 om een visie op de kaderstelling, maar dit stuk vindt zij geen antwoord op de motie, maar ook geen waardeloos stuk; het meegegeven kader is het document voor het sociaal domein;
- heeft de visie op Hilversum al heel lang en die is goed;
- vraagt of men al met de visie bezig was voordat de motie is ingediend en in hoeverre processen elkaar hebben gekruist;
- ziet in het stuk niet helemaal een antwoord op de ingediende motie; het is ook geen visie op Hilversum, maar de regio;
- mist de waarom-vraag; het stuk is veel te beperkt en onvoldoende; processen zijn ingewikkelder dan bezuinigen;
- heeft veel behoefte om veel meer te analyseren, zoals wat niet werkt, zoals de uitstroom uit de jeugdzorg;
- bekruipt het gevoel maatregelen te nemen, oud beleid in een nieuw jasje te stoppen, wat veel implementatiekosten oplevert;
- zou liever reflecteren als beleid niet werkt voor iets nieuws te gaan doen en vergelijkt dat met niet friet gaan bakken als de aardappels aanbranden; men zou dan eerst moeten kijken waarom die aardappels aanbranden;
- wenst eerst een visie en daarna bepalen wat er gaat gebeuren.

**GroenLinks**:
- ziet dat feitelijk wordt geprobeerd een landelijk probleem op te lossen, maar wil blijven lobbyen voor voldoende middelen vanuit het Rijk;
- wil nu niet stilzitten en aan de slag gaan om te werken aan een kostenbeheersing; de **ChristenUnie** wil niet maatregelen stopzetten zonder reflectie en evaluatie; **GroenLinks** wil toewerken naar een financieel gezond sociaal domein; preventie en vroegsignalering moeten wat haar betreft blijven, maar nu is het onduidelijk in hoeverre die een besparing of kostenbeheersing opleveren;
- ziet een uitgebreid en helder document voorliggen, waarin maatregelen worden onderzocht die op termijn eventueel worden ingevoerd;
- stelt vast dat de regio met de zienswijze aan de slag gaat en waarover de raad uiteindelijk het laatste woord heeft;
- hecht er belang aan dat mensen die zorg echt nodig hebben die ook krijgen en dat de gemeente het samen met buurtgemeenten in de regio doet; het document voldoet aan die voorwaarden;

- vindt punt 4 goed aansluiten op de innovatieambities van Tergooi zelf en ondersteunt die ook; ook de coronacrisis heeft laten zien op een innovatieve manier met klanten om te gaan;
- ondersteunt punt 5 dat maatregelen voldoende tijd moeten krijgen om die te kunnen evalueren;
- wil alle maatregelen ook de komende tijd goed kunnen monitoren.

Het **CDA**:
- sluit zich aan bij de wens voor een visie en kan zich vinden in grote delen van het betoog van de ChristenUnie;
- vindt het bespreken van het document goed, maar wel iets te prematuur voor deze commissie, de effecten voor Hilversum qua kwaliteit en financiën zijn niet bekend en daarover had beter eerst met het werkveld overleg kunnen plaatsvinden, waar de expertise zit van de mensen uit de praktijk;
- ziet ook kansen, omdat het KPMG-rapport vermeldt dat bestuurders in Hilversum weinig tot geen goede contacten hebben met de bestuurders van de zorginstellingen;
- vraagt of de wethouder bereid is in persoon bij gesprekken met organisaties aanwezig te zijn, zodat zij het gevoel krijgt wat er speelt bij organisaties en hoe maatregelen uitpakken; er is daarmee meer invloed op beleid in de regio;
- vraagt in gesprek met organisaties te gaan waar de uitstroom niet lukt, wellicht kunnen angsten weggenomen worden;
- dankt de Adviesraad Sociaal Domein voor haar werk en is benieuwd naar de reactie van het college daarop;
- is tegen maatregel 4, met name het budgetplafond, dat zorgt voor wachtrijen, die onmenselijk en onwenselijk zijn; dat kan de wethouder meenemen in de zienswijze;
- ziet dat de huishoudelijke hulp haast niet meer beheersbaar is; wellicht kan men indiceren dat mensen die het nodig hebben alles krijgen en mensen die het kunnen betalen dat ook doen;
- lijkt het onwenselijk en onnodig voor maatregel 7, de algemene voorziening thuisondersteuning, medewerkers in te zetten die arbeidsmatige dagbesteding uitvoeren;
- ziet geen toegevoegde waarde in maatregel 11, sturen op arbeid in plaats van zorg, die volgens haar valt onder de Participatiewet;
- wil beschermd wonen laten vervallen, omdat binnenkort beleid daarover wordt vastgesteld;
- vraagt een toelichting op het ontmoedigen van ziekenhuisvervoer (maatregel 14), wat zij geen goed idee vindt; de **ChristenUnie** stelt dat iemand met het openbaar vervoer sturen eigenlijk geen indicatie voor een Wmo-pas had moeten hebben; het **CDA** is per definitie niet tegen tariefverhoging, maar vraagt de wethouder waarom ritten naar het ziekenhuis worden ontmoedigd;
- vindt huisartsen uitermate geschikt om triage voor de Wlz of de Wmo te doen.

De **VVD**:
- wil alle Hilversummers de zorg laten krijgen die ze nodig hebben, maar daar zit ook een grens aan;
- wil eerst controle krijgen op de kostenontwikkeling van het sociaal domein;
- wordt graag betrokken bij de verdere uitwerking;
- geeft complimenten voor de uitgebreide analyse van de stukken.

**Hilversums Belang**:
- stelt haar hamvraag waarom het regionaal actieplan nodig is op initiatief van het college, terwijl het zelf schrijft dat samenwerking voor Hilversum niet zonder risico's is, omdat de financiële posities van gemeenten zeer verschillend zijn en de keuzevrijheid van Hilversum nogal vermindert;
- ziet besluitvorming van de raad naar de regio verschuiven, waardoor de grip van de raad verzwakt;
- vraagt waarom de gemeente Hilversum niet beschikt over het eigen lot van de Hilversummer, onder eigen beheer en eigen controle;

- begrijpt dat de financiële gevolgen voor Hilversum qua extra kosten en baten nog uit te werken zijn door de regio, wat op korte termijn schijnt te kunnen gebeuren; dan wordt de impact op de Hilversumse financiën bekend;
- stelt voor de financiële gevolgen van het actieplan eerst aan de commissie en raad voor te leggen vanwege het budgetrecht en pas daarna door het regionale portefeuillehoudersoverleg te laten vaststellen; de raad gaat namelijk over de financiën.

**Democraten Hilversum**:
- erkent dat eerst een visie gewenst is;
- wil ook niet in beeld zijnde risico's weten en de rol van de regio daarbij;
- stelt dat acties ingrijpend zijn voor grote groepen mensen, wat men niet met een zienswijze af kan doen;
- ziet dat de Adviesraad Sociaal Domein op zes van de zestien maatregelen negatief adviseert; het college neemt dat mee bij de uitvoering van het regionale actieprogramma; gevraagd wordt hoe die adviezen verwerkt zullen worden;
- vraagt om de Adviesraad Sociaal Domein zowel op het schaalniveau van de regio als op het schaalniveau van de gemeente vroegtijdiger te betrekken;
- vraagt zich af of de zienswijze in de raadsvergadering van 3 maart a.s. terugkomt; **Hart voor Hilversum** meent dat de raad wel in maart de zienswijze kan worden voorgelegd en heeft geen twijfel daarover.

**Leefbaar Hilversum**:
- gaat het onderwerp zeer aan het hart en maakt zich al sinds 2013 zorgen over het financiële beleid en de zorg;
- constateert over vijf jaar geen gezond financieel beleid en geen goede zorg;
- spreekt uit ervaring dat als een kind/jongere eenmaal bij jeugdzorg terecht is gekomen het daar niet meer snel uitkomt; vaak staat het kind niet centraal, maar het plan of de ouders wel; **Hart voor Hilversum** deelt de zorg over stagnerende uitstroom, maar technisch is op een vraag daarover geantwoord dat men daarmee nog bezig is en dat onderwerp is van nadere studie; **Leefbaar Hilversum** heeft verhaal gehaald bij de directeur van Veilig Thuis, die vertelde dat het ligt aan de methodiek van hulpverleners, die ervoor zorgt dat jongeren niet uit de hulp komen; vrouwen die te maken hadden met huiselijk geweld vertelden haar dat zij hun kinderen niet meer zien; er is dus wel degelijk iets aan de hand dat niet in orde is; zij hoort dus geen ambtenaren, maar mensen uit het veld;
- zet vraagtekens bij de gebruikte methodiek, zodat er iets aan processen moet gebeuren;
- vraagt zich af hoe het kan dat er geen uitstroom is, waardoor kostenbesparing niet mogelijk is;
- is benieuwd hoe de wethouder handen en voeten aan motie M 20-96 gaat geven.

De **PvdA**:
- wijst erop dat vroegsignalering en preventie worden losgelaten en hoort bij Hart voor Hilversum, D66, GroenLinks en de VVD veel algemeenheden; door het voorstel verbetert het zicht op uitgaven en kosten niet en breidt de ambtelijke organisatie uit, komen er meer regels en vormen van toezicht; allemaal vormen van bureaucratie in plaats van zorguitvoering, waarop de kern van beleid zou moeten zitten; waarom kiezen zij voor dit type maatregelen wel en niet voor het echt verbeteren van zorg, zodat mensen eerder kunnen uitstromen en ouderen niet worden gekort in huishoudelijke hulp;
    - **Hart voor Hilversum** werd het duidelijk dat maatregelen als ankerpunt te beschouwen zijn; lokale uitwerking volgt nog; aanpakken is nodig, zodat de fractie de voorliggende aanpak steunt;
    - de **VVD** vindt kostenstijgingen divers en complex, waarvan oorzaken niet eenvoudig te benoemen zijn; er wordt kritischer naar het indicatieproces gekeken: niet te snel te veel specialistische en dure zorg; dat is geen bezuiniging, maar recht trekken wat verkeerd is geïndiceerd; ook het zoeken van uitvoering die beter past bij maatwerk en het stimuleren van de eigen kracht is een uitgangspunt van de Wmo en de Jeugdwet; mist in het betoog van de PvdA dat gemeenten zich niet kunnen onttrekken aan de

wettelijke taak uit de Wmo en de Jeugdwet; wat de regio voorstelt is daarmee niet in strijd;
- **D66** vindt een gezond sociaal domein gezond voor de portemonnee van de gemeente als voor de Hilversummers; het zicht op uitgaven verbetert en wordt beperkt; de analyse uit het document is voor de fractie wel helder;
- **GroenLinks** meent dat men niet onder zorgtaken kan uitkomen en gaat het erom dat mensen die zorg nodig hebben die ook krijgen.

Wethouder **Walters**:
- merkt op dat de veertien voorliggende maatregelen uit het veld voortkomen; de zienswijze is bedoeld om haar een duidelijke opdracht te kunnen geven; amendementen zijn mogelijk;
- neemt de kaderstelling dus heel serieus;
- investeert ook € 1 miljoen in de sociale basis, zoals praktijkondersteuners bij huisartsen en begeleiding in de wijk; elk jaar is een aantal miljoenen euro's bij te plussen om meer mensen goed te helpen;
- kan niet alleen problemen met geld oplossen en kan ook niet wachten totdat het Rijk met geld over de brug komt;
- ziet veel zaken die nu om geld vragen, zoals de klimaatcrisis, de coronacrisis en de toeslagenaffaire, en zij blijft zich in de G40 inzetten voor extra geld vanuit het Rijk;
- richt zich eerst op maatregel 3 (doorbraaktafel en meer inzetten op pleeggezinnen en gezinshuizen) en dan op maatregel 4;
- wijst ook op maatregelen die de bureaucratie afbouwen, zoals mensen die in de wijk aan het werk worden gezet, zoals bij complexe zorg één partij daarop zetten; de **PvdA** leest wel dat er een coördinatieteam bijkomt; wethouder **Walters** zet ook in op scherper indiceren, wat meer personeel kost, maar niet alle maatregelen leiden tot meer bureaucratie; de **ChristenUnie** begrijpt niet waarom scherper indiceren meer personeel kost; wethouder **Walters** legt uit dat beleidsregels maken en implementeren geld kost;
- neemt de zienswijze mee naar de regio, overlegt dan met andere wethouders en bespreekt dat resultaat dan met de raad, welk pakket dan landt in de begroting; de raad blijft geïnformeerd;
- heeft advies van de Adviesraad Sociaal Domein gevraagd, dat bij het raadsbesluit op 3 maart is mee te wegen; ook van samenkrachtbijeenkomsten en aanbieders wordt input opgehaald en zij is persoonlijk bij die sessies aanwezig, zoals het CDA heeft gevraagd; de vraag over de uitstroom stelt zij daarbij ook regelmatig;
- vindt het betoog van D66 over leren mooi verwoord en komt nog met een definitieve set aan maatregelen naar de raad terug, zodat er bij de kadernota en de begroting iets te kiezen valt;
- wijst op eerder besproken vastgestelde visiestukken zoals de kadernota sociaal domein, de Agenda Wmo-Welzijn en de Visie en Agenda Jeugd; de **ChristenUnie** vraagt om de toezegging trouw te blijven aan de eigen gemeentelijke visie en daarvan niet van af te wijken; het **CDA** vraagt om een voorbeeld waarbij de gemeente van haar kaders is afgeweken; de **ChristenUnie** gaat hem om het genoemde argument iets niet meer te doen omdat het te veel kost, zonder acht te slaan op de visie; wethouder **Walters** denkt helemaal niet van de visies af te wijken en conform de grote lijnen daarvan te handelen; het uitgangspunt dat het fors duurder voor inwoners wordt zou van weinig visie getuigen; zij zegt niet zaken niet meer te doen, maar wel anders te doen;
- heeft te maken met een acuut probleem van doorgroeiende zorg, zodat maatregelen met tempo te nemen zijn, omdat zaken anders niet te beteugelen zijn; zorg moet slimmer en beter worden;
- heeft met ambtenaren en zorgaanbieders gereflecteerd en dat heeft zich in concrete maatregelen vertaald, omdat er actie nodig is;
- blijft met huishoudelijke hulp binnen de wet en raadt de Larense oplossing niet aan;
- blijft de uitvoering lokaal doen en niet door de regio;
- heeft de bedoeling consulten ook via beeldbellen te laten plaatsvinden in plaats van via Wmo-vervoer; het **CDA** is het daarmee niet eens en vindt dat daarover specialisten gaan; ritjes ontmoedigen is een verkeerd signaal en zij vraagt of er daarvoor een andere reden is dan het kostenaspect; de **VVD** weet dat Tergooi een pilot draait met beeldbellen dat mensen als prettiger ervaren en ook een besparing is; de **PvdA** meent dat de specialist over beeldbellen

gaat, zodat de gemeente daarop geen beleid hoeft te formuleren; de **VVD** erkent dat het primair aan de specialist is om de patiënt in het ziekenhuis te zien; het **CDA** heeft kennisgenomen van de ontwikkelen en weet wat die in de zorg zijn; zij vraagt wat de besparing is en waarom het alleen specifiek om die maatregel gaat; wethouder **Walters** wil slechts inwoners meer opties geven, wat voor hen prettiger is; zij probeert de goede kant op te stimuleren in de richting die Tergooi ook al maakt;
- meent dat misschien meer te analyseren is op uitstroom;
- geeft Wmo-begeleiding aan huis; dezelfde begeleiding kan op het werk wordt gegeven;
- vindt de triage tussen Wlz en Wmo lastig; de **VVD** ziet in dezen een grote kans voor de gemeente om zich daarop te ontwikkelen;
- doet alles regionaal omdat gemeenten veel dezelfde contracten hebben; samenwerken geeft ook kracht; gemeenten blijven zelf beschikken en het gemeentelijk budgetrecht blijft intact;
- reageert nog op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein, waarbij zij bij de volgende stap rekening kan houden;
- leidt het voorstel door naar de raadsvergadering van 3 maart a.s.

*Tweede termijn*
Het **CDA**:
- kondigt aan gebruik te maken van de ruimte om zaken aan te passen;
- vraagt om toelichting op versoberen in maatregel 5;
- informeert hoe de gemeente enerzijds versobert voor mensen die zaken niet nodig hebben en anderzijds die wel biedt voor mensen die ze wel nodig hebben;
- stelt een vraag over de H1-variant in maatregel 7; de inzet van mensen die onder arbeidsmatige dagbesteding vallen; daarmee zijn slechte ervaringen opgedaan en de fractie wil dat niet in maatregel 7 laten terugkomen;
- herhaalt de vraag over maatregel 13 of beschermd wonen pas behandeld moet worden als beleid daarover aan de orde is, zodat ook een discussie aan de hand van de inhoud mogelijk is.

De **PvdA**:
- vraagt al drie jaar om maatregelen die de zorg betaalbaar houden, maar met de leefwereld van mensen als uitgangspunt; heeft het gevoel dat dat in de voorliggende voorstellen niet het geval is;
- ziet mensen neergezet als veroorzaker van het probleem, omdat ze te veel zorg vragen;
- gaat er van uit dat de gemeente de nodige zorg levert en geen zorg die niet nodig is;
- ziet andere bezuinigingsmogelijkheden dan het college en zoekt die mogelijkheden niet bij kinderen en ouderen, die nu de rekening gepresenteerd krijgen; men kan beginnen bij de bureaucratie, het schrappen van het coördinatieteam en de overhead van 30%;
- stelt inwoners centraal, waarbij ook de financiën op orde zijn;
- meent dat door alleen naar sturingsmogelijkheden te kijken in de vorm van toegangsbeperking, afhankelijksbevordering, afschalen en verschralen van zorg zal dat vooral de meest kwetsbare inwoners treft;
- noemt het voorliggende verhaal het paard achter de wagen spannen en het kind de rekening geven; de raad kan dat tij keren door het te doen op een andere manier;
- roept op vanuit de inhoud te kijken en niet alleen maar bureaucratische maatregelen te treffen.

**Hilversums Belang**:
- stelt voor de door de regio besproken financiële gevolgen voor Hilversum terug te geleiden naar commissie en raad en daarna door het portefeuillehoudersoverleg te laten vaststellen;
- weet dat de regio € 100 miljoen aan Wmo- en jeugdzorg uitgeeft en alle bezuinigingsmaatregelen cumuleren tot € 10 miljoen, waarvan een derde ten laste komt van Hilversum; gevraagd wordt hoe dat klopt met verder genoemde getallen.

De **VVD**:
- bestrijdt dat de gemeente met deze maatregelen rücksichtslos in het sociaal domein zou bezuinigen en zich zou onttrekken aan haar verplichtingen;

- beweert dat de organisatie met man en macht zoekt naar mogelijkheden binnen de wettelijke kaders om de kostenstijging in het sociaal domein enigszins te dempen en daarmee de toegankelijkheid en de kwaliteit van de voorzieningen te kunnen blijven garanderen voor mensen die het echt nodig hebben;
- is van mening dat er zorg wordt geïnitieerd voor mensen die dat wellicht niet nodig hebben, zie de toename van de huishoudelijke hulp na invoering van het Wmo-abonnementstarief;
    - de **PvdA** wil ook stoppen met zorg die niet nodig is; de abonnementstarief-discussie gaat erom welke bijdrage je vraagt aan mensen die zaken wel kunnen betalen; daarvoor zijn partijen in Den Haag nodig en zij vraagt of de VVD zich daarvoor wil inzetten; de **VVD** heeft bij het verkiezingsprogramma van de VVD een amendement ingediend en laten aannemen over het meer geven van mogelijkheden aan gemeenten om aanvragen huishoudelijke hulp af te wijzen bij voldoende eigen kracht; nu is er geen inkomenstoets, zodat de wet aanpassing behoeft; tot die tijd is een methode nodig om de kostenstijging enigszins te dempen; de voorliggende maatregel is daarom goed om het voor mensen die huishoudelijke hulp komen shoppen minder aantrekkelijk te maken; d
    - de **PvdA** wil alle landelijke partijen zich weer laten inzetten voor een eigen bijdrage; de **VVD** maakt zich daarvoor ook hard, zo ook voor mogelijkheden voor gemeenten om aanvragen bij voldoende eigen kracht af te wijzen;
    - het **CDA** herinnert aan schrijnende gevallen in de oude situatie met een eigen bijdrage en neemt aan dat de VVD vindt dat veel mensen met betrekking tot de Wmo oneigenlijk gebruik maken van voorzieningen en is benieuwd hoe zij naar een aantal maatregelen kijkt; de **VVD** erkent dat oneigenlijk gebruik alleen ziet op de Wmo en voornamelijk huishoudelijke hulp; bij de jeugd is er misschien een te snelle overvraag van te specialistische jeugdzorg; zij ondersteunt ook maatregelen om preventievere en eenvoudige hulp en specialistische hulp waar nodig; de fractie is niet per definitie voor een budgetplafond; de voorliggende maatregelen zijn een verkenning en die krijgen een nadere uitwerking; controverse is geen reden om een maatregel niet verder uit te zoeken;
- vindt de genoemde maatregelen goede uitgangspunten en ziet de verdere lokale uitwerking daarvan tegemoet;
- ziet ook dat niet alleen de gemeente de financiële problematiek in het sociaal domein zal oplossen, daartoe zijn wetten aan te passen.

De **ChristenUnie**:
- vindt de gemeentelijke visie de meetlat voor alle maatregelen;
- denkt dat er op het scherper indiceren en processen beter bewaken nog bezuinigingen te halen zijn, die uiteindelijk ook betere hulp opleveren;
- stoort de formulering betreffende de huishoudelijke hulp en de Wmo-tarieven het meest en vindt die formulering niet koosjer; de gemeente moet niet via de achterdeur toch een inkomenstoets gaan doen;
- stelt dat trouw blijven aan de visie geen nieuw personeel noodzaakt om zogenaamd nieuwe maatregelen te implementeren; daarnaar wil de fractie kritisch laten kijken.

Wethouder **Walters**:
- wil een breder palet voor de inzet van de huishoudelijke hulp, zodat beter per geval te bezien is hoe die in te zetten is; daardoor is maatwerk te leveren dat ook beter planbaar is;
- maakt geen gebruik van achterdeurtjes en kijkt beter naar een situatie van iemand die zich meldt;
- vraagt het CDA om de optie van huishoudelijke hulp en participatie nog even open te houden; veel jonge mensen tussen 20 en 40 jaar gingen vroeger naar de Wajong en kunnen namelijk wel licht werk doen; het **CDA** is het daarmee niet mee eens en wijst erop dat in Deventer die werkwijze helemaal uit de hand is gelopen;
- wil met maatregel 12 aan de slag gaan, omdat de wachtlijst goed in kaart gebracht moet worden en daarna maatregel 13;

- denkt dat het proces ongeveer zo gaat zoals Hilversums Belang zegt; **Hilversums Belang** wil voor vaststelling door het portefeuillehoudersoverleg behandeling door commissie en de raad; wethouder **Walters** zegt toe dat de raad budgetrecht houdt; het gaat om een programma dat vermoedelijk een aantal jaar loopt, waarbij verschillende behandelingen zullen plaatsvinden;
- verwacht € 3,5 miljoen niet helemaal binnen te halen en zou € 900.000,- ook al heel mooi vinden;
- wil processen beter gaan bewaken;
- zal bij uitwerking bij de Wmo-tarieven stilstaan; de **ChristenUnie** vindt de gelegde link met het stimuleren van het openbaar vervoer niet koosjer en uit het voorstel laten verwijderen,

*Advisering aan de raad*
Alle fracties adviseren het voorstel rijp voor de raad met debat.

De **PvdA**, de **ChristenUnie,** het **CDA, Hilversums Belang, Democraten Hilversum** en **Leefbaar Hilversum** maken een voorbehoud.

**Hart voor Hilversum, D66, GroenLinks** en de **VVD** adviseren positief.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.15 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraadsvergadering van 3 maart 2021.
De griffier, De voorzitter,

P.M.H. van Ruitenbeek. P.I. Broertjes.